

Ґуру Падмасамбгава

Витончена суть усних настанов

З терми Орг'єна Дордже Лінгпи (1346–1405)

Дордже Лінгпа

Вклоняюся Ґуру!

Пані Цог'ял з Кхарчена служила нирманакаї Орг'єну Падмакарі з восьмирічного віку, супроводжуючи його, наче тінь, що слідує за тілом. Коли Вчитель збирався вирушити з Тибету у землі ракшасів, я, царівна Кхарчену, офірувавши мандалу із золота та бірюзи і влаштувавши тантричну учту, колесо зібрань, звернулася до нього зі словами:

«Великий володарю! Ти йдеш приборкувати ракшасів. Я ж залишаюся тут, у Тибеті. Вчителю, хоча я, стара жінка, служила тобі довгий час, я не маю впевненості у часі смерті. Тому благаю тебе, будь ласка, даруй мені настанову, яка резюмує всі вчення, стислу і просту у виконанні».

Великий вчитель відповів: «Віддана, з вірним і доброчесним умом, послухай мене. Хоча існує багато глибоких сутнісних положень стосовно тіла, перебувай вільно і розслаблено, так, як тобі зручно. У цьому полягає все.

Хоча є багато сутнісних положень стосовно мовлення, таких як контроль дихання і промовляння мантр, припини говорити і будь німою. У цьому полягає все.

Хоча існує багато сутнісних положень стосовно ума, таких як зосередження, розслаблення, породження, розчинення і спрямування уваги всередину, все полягає в тому, щоби просто дозволити уму перебувати в своєму природному стані, вільно і легко, без ускладнень. Але ум не залишається спокійно в цьому стані.

Ти запитаєш, чи ум є нічим? Він все ще мерехтить і спалахує, як серпанок на сонці. Запитаєш, чи він є чимсь? Він не має ні кольору, ні форми, щоб його можна було ідентифікувати, він абсолютно порожній і повністю пробуджений. Такою є природа твого ума.

Розпізнай його таким і упевнився в цьому – це і є погляд. Перебувай в стані спокою, не відволікаючись, без ускладнень і фіксації – це і є медитація. У цьому стані будь вільною від чіпляння чи прив'язаності, прийняття чи відкидання, надії чи страху до будь-яких переживань шести органів чуттів – це і є поведінка.

Коли виникають будь-які сумніви чи вагання, подумки звернися до свого вчителя й попроси його про допомогу. Не залишайся в місцях звичайних людей, практикуй на самоті. Залиш те, до чого найбільше прив'язана, а також тих, з ким у тебе найміцніший зв'язок у цьому житті, і практикуй. Таким чином, хоча твоє тіло залишатиметься в людській подобі, твій ум буде таким самим, як ум будд.

У момент смерті тобі слід практикувати наступне. Коли елемент землі розчиняється у воді, тіло стає важким і не може підтримувати себе. Коли елемент води розчиняється у вогні, пересихають уста і ніс. Коли елемент вогню розчиняється у вітрі, зникає тепло тіла. Коли елемент вітру розчиняється у свідомості, ти можеш лише видихати з хрипом і вдихати, хапаючи ротом повітря.

Далі ти відчуєш себе так, ніби тебе притискає величезна гора, ніби ти потрапляєш в пастку темряви або ж тебе відкидає в безмежність простору. Всі ці відчуття супроводжуються звуками гromу і дзеленчання. Все небо стає яскравим, як розгорнутий оксамит.

Тоді в околі райдужного світла природні форми твого ума – мирні, гнівні, напівгнівні божества і божества з різними головами – заповнять небо. Деякі розмахуватимуть зброєю, вигукуючи: «Бий! Бий!» «Вбивай! Вбивай!» «Вішай! Вішай!» «Пхет! Пхет!» та інші несамовиті звуки. Засяє світло, яскраве, як сто тисяч сонць, що світять одночасно. В цей час твоя вроджене божество нагадає тобі про усвідомлення, кажучи: «Не відволікайся! Не відволікайся!». Твій вроджений демон заважатиме всім твоїм переживанням, руйнуватиме їх, видаватиме різкі страхітливі звуки та збиватиме тебе з пантелику.

У цей момент знай ось що: відчуття, ніби тебе щось притискає, не означає, що тебе притискає гора. Це розчиняються твої власні елементи. Не бійся цього! Відчуття пастки в темряві – це не темрява. Це розчинення твоїх п'яти органів чуттів. Відчуття, що ти падаєш в безмежний простір, не є падінням. Це твій ум залишився без опори, тому що твоє тіло й ум розділилися, а дихання зупинилося.

Всі переживання райдужного світла є природними проявами твого ума. Мирні й гнівні форми – це природні форми твого ума. Всі звуки – твої власні звуки. Все світло – твоє

власне світло. Не сумнівайся в цьому. Якщо відчуватимеш сумніви, вони відкинуть тебе назад у самсару. Упевнившись, що все це самопрояви, і залишаючись повністю пробудженою в осяйній порожнечі, просто там ти досягнеш трьох кай і здобудеш просвітлення. Навіть якщо хтось жбурне тебе назад у самсару, туди ти не потрапиш.

Вроджене божество означає безперервну присутність ума, який прямо зараз зупиняє твоє мислення. З цього моменту найважливішим є звільнення цього ума від надії і страху, чіплення і фіксації на об'єктах шести органів чуттів, а також на захопленні, радості й смутку. Якщо вже зараз досягнеш стабільності в цьому, то зможеш знову віднайти свій природний стан в бардо і здобути просвітлення. Тому найважливішим є плекання безперервної практика з цього самого моменту.

Вроджений демон – це твоя теперішня схильність до невідання, твої сумніви та вагання. Які б страхітливі явища не з'являлися в цей час, як-то звуки, кольори і світло, не зачаровуйся, не сумнівайся і не бійся. Якщо ти хоч на мить впадеш у сумніви, то поринеш у самсару, тому здобувай цілковиту стабільність.

Далі ти можеш побачити входи до лона у вигляді небесних палаців. Не приваблюйся ними. Будь впевнена в цьому! Звільнися від надії і страху! Присягаюся, немає сумніву, що після цього ти станеш просвітленою без подальших перероджень.

Коли це станеться, це відбудеться не тому, що тобі допоможе Будда, а тому, що твоє усвідомлення споконвічно просвітлене. Це не означає, що тобі може зашкодити пекло, а те, що фіксація природним чином зникає, страх перед самсарою і надія на нірвану викорінюються. Просвітлення можна порівняти з водою, очищеною від осаду, золотом, очищеним від домішок, або небом, звільненим від хмар.

Здобувши дгармакаю, що наче простір, заради власного блага, ти здійсниш благо істот, кількістю безмежних, наче простір. Здобувши самбгогакаю та нірманакую заради блага інших, ти принесеш благо істотам, оскільки твій ум осягне всі явища.

Якщо тричі повторити цю настанову навіть великому грішникові, наприклад, тому, хто вбив власних батька й матір, він не порине у самсару, навіть якщо його туди жбурнуть. Немає жодних сумнівів у здобутті просвітлення. Навіть якщо ти володієш багатьма іншими глибокими вченнями, без настанов, таких, як ці, ти залишишся далеко від просвітлення. Оскільки ти не знаєш, куди можеш потрапити далі, наполегливо практикуй це.

Ти повинна передавати ці настанови тим, хто має велику віру, наполегливу старанність і кмітливість, хто завжди пам'ятає свого вчителя, хто довіряє усним настановам, хто докладає зусиль у практиці, хто врівноважений і здатний відмовитися від турбот про цей світ. Даруй їм це з печаткою довіри майстра, печаткою таємниці їдама і печаткою довіри дакіні.

Хоча я, Падмакара, слідував за багатьма майстрами протягом тисячі восьмисот років, просив настанов, отримувал вчення, вчився і викладав, медитував і практикував, я не знайшов жодного вчення, глибшого, ніж це. Я йду приборкувати ракшасів. А ти маєш практикувати саме таким чином. Пані, ти станеш просвітленою в небесних сферах. Тому наполегливо виконуй ці настанови».

Сказавши це, дорогоцінний вчитель осідлав сонячне проміння і вирушив у землю ракшасів. Після цього пані Цог'ял досягла звільнення. Вона записала це вчення на папері і сховала його як глибокий скарб, зродивши таке прагнення: «Нехай у майбутньому це буде передано Ґуру Дордже Лінгпі. Нехай тоді воно принесе благо багатьом істотам».

На цьому завершується «Священна настанова витонченої суті», відповідь на запитання про самозвільнення в момент смерті і перебування в бардо.

Самая, печатка, печатка, печатка.

Ці настанови були роз'яснені Й.П. Чок'ї Ньімою Рінпоче під час осіннього семінару в Каньінг Шедруб Лінгзі, Катманду, в листопаді 2022 року.

Українською переклала Марія Васильєва на прохання Ірини Галамби, Катманду, 31 грудня 2024 року.

Джерело: "Refined Essence of Oral Instructions." *Dakini Teachings: A Collection of Padmasabhava's Advice to the Dakini Yeshe Tsogyal*, Rangjung Yeshe Publications, 2019, pp. 153–157.